

KOM EXTERN

VISEN UTEN TRYKKLEIF

nks trækker videre

nr. 3 1984

INNHold:

• **fantoft**
samskipnadens budsj.

**EKSKLUSIV
REPORTASJE**

• **FILIPPINENE**
• **intervju**
• **kvinner i
forsvaret?**

• **rff:** Svarer på
tiltale

Komextern utgis av
Norges kommunistiske Studentforbund
i Bergen.

Red. : Evita
Ansv. utgiver: Laila Indrebø

Vil du bli med i NKS?
Vil du gå på marxistisk studiesirkel?
Ta kontakt med oss. Vi har bokdisk på
Sentret hver onsdag fra 11.00 til 14.00.

De fem store

SAMSKIPNADEN'S BUDSJETT 1984

Vi har gått budsjettet til Samskipnaden i Bergen nærmere etter sømmene. Det etterlater seg store og ubesvarte spørsmål. Hvorfor er avskrivninga så enormt høy? Hvor blir det av overskuddet på Fantoft på 1.2 mill.? Vi kommer også med et forslag til hvordan husleiene på Fantoft kan reduseres innenfor SiB's egne rammer.

I lov om samskipnader står det: "Samskipnadens oppgave er å ta seg av de faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interessene som er sams for studentene."

Investeringsbudsjettet

Innvesteringsbudsjettet til SiB er påfallende lite. Størstedelen går til anskaffelse av nytt EDB-utstyr til de ansatte på Senteret. Tallene taler for seg:

For hele boligavdelinga investeres det totalt 579.000 kr.

Derav går:

34.000 til Natland

49.000 til Fantoft

65.000 til Alrek

127.000 til Hatleberg

Tilsammen 275.000 til studentbyene, resten til EDR.

For Fantoft er investeringene gj.sn. 40 kr pr hybel. Konkret skal summen gå til innkjøp av 10 kjøleskap, 2 antenneforsterkere og 5 vannpumper. Ikke ett øre går til oppussing. Ikke noe til utbedring av telefonsystemet.

Avskrivninga

Tallene i investeringsbudsjettet kan sammenlignes med avskrivningstallene:

238.000 for Natland

138.000 for Alrek

1.034.000 for Fantoft

186.000 for Hatleberg.

Totalt 1.598.000 i avskrivning for alle studentbyene.

Som det framgår av tallmaterialet, er det

et misforhold på 1mill 322500 kr mellom det SiB regner som faktisk verdiforringelse og det de investerer for. Avskrivninga er kunstig høy i forhold til de faktiske investeringene. Derfor er det også et stort misforhold mellom de husleiene SiB forlanger og det de investerer. Husleia kunne blitt redusert ved at avskrivninga blei satt lavere. Den er ikke i samsvar med de "økonomiske interessene som er sams for studentene." Alternativt kunne vi forlangt at SiB satte avskrivningspengene inn på en konto slik at der var penger til større investeringer - f.eks. til automatisering av telefon-nettet på Fantoft.

Finansavdelinga

Det er svært vanskelig å få greie på SiB's finansielle disposisjoner. Her hviler hemmelighetenes slør. Men inntekta til finansavdelinga er ikke på mer enn 100.000 kr. Av den grunn kan umulig avskrivningssummen være avsatt til et fond eller en egen konto. Hvor blir avskrivningssummen av?

SiB's eneste renteinntekter kommer sannsynligvis fra depositumet som studentene betaler inn. På det tjener anslagsvis SiB 43.000 kr. i året.

Driftsbudsjettet for Fantoft

Inntekter:

Leieinntekter + annen inntekt: 10.9 mill.

Utgifter:

lønn : 1.7 mill

dr.kostn. : 4.2 mill

fin.kostn.: 2.6 mill

TOTALT: → 8.5 mill.

Totalt budsjettoverskudd før
sentrale fellesutgifter: = 2.4 mill.

Disse tallene står ikke direkte uttrykt i budsjettet. Det budsjettet som ble sendt ut av SiB mangla nemlig den sida som viser oversikt over balansen dvs. overskudd og underskudd for de ulike sektorene. I parentes kan vi spørre hvor den sida er blitt av? På de sidene som ikke mangler opererer SiB selv med et forventet overskudd på 1.2 mill! - før de sentrale fellesutgifter

De sentrale fellesutgifter

Dette er felles utgifter som alle studentbyene betaler sin del av - fordelt på tre ulike avdelinger:

TEKNISK AVDELING:

Deres oppgave er å vedlikeholde alt SiB eier. Av deres sum går 813.000 kr til vedlikehold av alle studentbyene, 90.000 kr til resten av det samskipnaden eier. Vedlikeholdet dekker utgiftene til rørlegger, elektriker o.l. Summen dekker ikke oppussing. Antar vi at Fantoft betaler 40% av utgiftene til teknisk avdeling, skulle dette tilsi ca. 360.000 kr

BOLIGAVDELINGA:

Dette er den dyreste avdelinga til SiB. Lønnskostnadene her er på 778.000 kr. Her kan vi regne med at Fantofts andel er ca. 360.000 kr.

SENTRALADMINISTRASJONEN:

Er ei lita avdeling som bare har lønnsutgifter til sentraladministrasjonen.

Samla sett kan vi anslå Fantofts andel av de sentrale felles utgifter på ca. 800.000 kr - og da har vi i hvertfall ikke tatt for lite i. Dette skulle innebære:

SiB's kalkulerte overskudd på Fantoft:	1.200.000 kr
Sentrale fellesutgifter:	+ 800.000 kr
Reelt overskudd på minst	= <u>400.000 kr</u>

Samskipnaden og Bergen kommune på kollisjonskurs

Får studenter i Bergen valget mellom å miste barnehagene eller betale 2.500 kr. i mnd.? Bergen kommune ville først fjerne driftsstøtta til SiB's barnehager. Forslaget blei trekt attende etter press frå foreldre - i staden ønsker kommunen nå å overta drifta.

Kommunal garanti

Etter ein avtale inngått mellom kommunen og SiB, skal SiB stå for drifta og uttaket medan kommunen gir garantiar for drifta. For dette disponerer kommunen 1/3 av totalt 152 plasser. Symptomatisk er det da at kommunen i sitt forslag opprettheldt støtts til sine "eigne" plassar og ikkje til studentar og ansatte sine plassar. Til det er å seie at studentforeldre må registrere seg der barnet er busett; altså har vi krav på kommunal plass på line med andre av byens innbyggjarar. Det kommunen legg opp til er grov forskjellsbehandling.

Forhandlingar

Kommunen har pålagt SiB å forhandle om kommunal overtaking av drifta. Det pågår no i desse dagar og kva utfallet vil bety for studentar er uvisst. Noko grunngeving frå kommunen har vi aldri fått. Det er neppe noko økonomisk gevinst å hente ved overgang til kommunal drift. Det kommunale tilskotet er ikkje større ved SiB sine barnehagar enn for andre barnehagar i kommunen. Tvert imot slepp kommunen ein stor del administrative utgifter, som til dels vert betalt av studentar gjennom semesteravgifta. Legg kommunen ned barnehagane vil det få ringverknader som td. auka utgifter til sosialbudsjettet og tap av 48 kvinnearbeidsplassar.

Ei anna interessant side ved de sentrale fellesutgifter er at de har hatt ei merkbar økning for 1984.

I 1982: 11.000 kr til sentr. fellesutg.

I 1983: 152.000 kr " "

I 1984: 1.2 mill kr " "

Hva er det som koster så mye mer for SiB i 1984 sammenligna med de to foregående år?

Husleia må ned

Samskipnaden blei oppretta i 1968. Fram til 1982 bodde studentene forholdsvis billig p.g.a. overføringer fra staten gjennom husbankordninga. De siste 3 åra har husleiene økt med flere hundre kroner tilsammen. Samtidig har Fantoft opplevd ei merkbar leiesvikt. SiB har måttet se seg om etter nye leietakere utenfor studentgruppa. Men SiB's boliger er bygd for studentene og for å tjene de "interessene som er sams for studentene". For at studentene fortsatt skal kunne ha råd til å bo der, må husleia ned. Dette kunne ha vært gjort ved at avskrivninga blei redusert til null:

Reelt overskudd på Fantoft:	400.000 kr
Avskrivninga	:+ 1.034.000 kr
	= <u>1.4 mill kr</u>

Dette ville gi ei reduksjon på husleiene på Fantoft med ca. 100 kr måneden pr hybel!

I 1992 er studentbyen Fantoft nedbetalt. Da forsvinner alle postene under "finanskostnader" som i dag er på 2.6 mill. kr. Fram til 1992 vil denne posten bli redusert gradvis. Disse pengene kunne blitt avsatt til oppussing, investeringer eller til ytterligere reduksjon av husleiene.

Studentar som brekkstang

Det er ei kjennsgjerning at Bergen kommune er i ein pressa økonomisk situasjon. For budsjettframlegget for 85 vil kommunen garantert oppnå snill-gutt-medaljen av regjeringa. Samstundes vil nedskjerin-gane ramme del svakaste gruppene i kommunen. På barnehagesektoren går det klart fram at tilbodet i 1985 skal reduserast kraftig. Vi kan spørje oss om dette også vil omfatte våre barnehageplassar dersom kommunen overtar. Det kan synest som om kommunen vil bruke svake grupper som buffert og pressmiddel for å oppnå auka bevilgningar frå staten, td. direkte gjennom SiB. I så fall er dette i tråd med andre budsjettforslag i haust som td. å leggje ned 10. klasse i ungdomsskolen fordi det hevdist å være fylkeskommunen sitt ansvar, og tilbaketrekking av forskotterte bidrag til einslege forsørgjarar som vert vurdert som staten sitt ansvar gjennom trygdeordninga. Til ein slik politikk må vi studentar stå sammen med andre grupper og seie eit klart NEI!!!!!!!!!!!!

FILIPPINENE: STUDENT OG GERILJA-SOLDAT

Per Gunnar Gabrielsen var på Filippinene våren 1984. Han besøkte bl.a. gerilja-soldater i New People's Army (NPA). Han møtte også geriljasoldaten og den tidligere studenten LIN.

av Per Gunnar Gabrielsen

Lin er 27 år og fra Filippinene. Hun er kader i den nye folkehæren som er president Marcos' største hodebry. Hun er intellektuell. Det er 8 år siden hun sleit lesesalsbenkene ved universitetet i Manilla.

DE INTELEKTUELLE I FOLKEHÆREN

"Ennå er det lenge igjen før jeg behersker forholda like godt som de andre", ler hun, etter å ha sklidd ned en gjørmete skråning der de andre i bondegeriljagruppa kommer seg ned med full kontroll.

"Overgangen for oss er stor", medgir hun. "Sjøl erfarte jeg aldri underernæring og sult før jeg kom ut hit. Kulturforskjellene er store. Med så mange nasjonale minoriteter blir språket ofte en barriere. Og jeg hadde jo aldri tatt i et gevær før jeg ble med i NPA".

Likevel opplevde vi gjennom 2 uker sammen med henne at hun trengtes i geriljaavdelinga. Hun vant stor respekt.

Hennes kunnskaper var nødvendige. De var en styrke i den militære kampen mot Marcos. Bøndene, som utgjorde 90% av den nye folkehæren, var helt klar over det.

Lin var ikke den eneste intellektuelle som bytta ut forelesningene med den væpna kampen. De andre vi traff var også kadre. De var blant lederne. De var ikke et flertall i ledelsen. Men de var ei forutsetning for at kadrene fra rekkene av bønder og arbeidere sjøl ble "intellektuelle", og dermed i stand til å analysere de større militære sammenhengene. På den måten kunne de kjempe mer effektivt mot Marcos soldater.

MANGFOLDET 1.MAI

I år var det 1.mai-demonstrasjon i Manilla for første gang siden Marcos erklærte unntakstilstand i 1972. 70.000 gikk i toget. Også der kom det samme forholdet mellom arbeiderne og de intellektuelle fram. Marsjen starta fra et arbeiderstrøk i Manillas utkant. Etterhvert vokste toget. Nye grupper kom til. Omtrent midtveis kom tusenvis av studenter fra Lins gamle universitet i en egen demonstrasjon og slutta seg til toget.

Seinere på dagen, under det 5 timer lange forsamlingen, var ledere for League of Philippine Students, LFS, på talerstolen sammen med representanter fra kvinnebevegelsen, fagforeninger, radikale katolske organisasjoner og mange andre. Talere kom fra

ulike kår. Fra slumbeboere i hard fattigdom til godseiere med "livegne" i sin tjeneste. Alle med det felles mål å avskaffe Marcos fascistdiktatur. Få slutt på utbyttinga til de store, spesielt amerikanske multinasjonale selskaper. Denne fronten er brei. Den er sterk. Den har slått seg gjennom det fascistiske lokket Marcos la på all politisk aktivitet da han innførte militær unntakstilstand.

Lin feira 1.mai-dagen med et gerilja-angrep på en mindre avdeling av Marcos soldater.

UNNTAKSTILSTANDEN

"Da unntakstilstanden kom, fulgte politiske fengslinger og terror mot radikale studenter. Det brøyt ned og ødela våre organisasjoner. Mange av lederne måtte stikke av til landsbygda. De som kunne bli igjen på lærestedene begynte illegal organisering. Etterhvert også mindre, åpne aksjoner for krav som først og fremst gikk på studentenes økonomiske situasjon. Jeg måtte stikke av i -76. Jeg ble satt i forbindelse med en løpeseddel som støtta de første legale demonstrasjonene mot Marcos. Oppgava vår i geriljaen var stort sett av politisk karakter. Også i dag har halvparten av våre avdelinger som hovedoppgave å drive organiseringsarbeid blant bøndene. Det har vært stor framgang. I regionen vi jobber nå er nærmere halvparten av bøndene organisert i revolusjonære komiteer. Folkehæren NPA har vokst til mer enn 20.000 soldater på landsbasis. Bøndene er styrken i kampen mot Marcos i dag. Den militære kampen er hele grunnlaget for den store, legale opposisjonen vi ser i byene nå", sier hun.

"I byene diskuterer noen i opposisjonen ei overgangsregjering. Et skygge-kabinett mot Marcos som skal gjøre det lettere å få ham ut av presidentpalasset. Vi bygger den nye staten her på landsbygda. De Marcos-kontrollerte "kommunestyrene" administrerer ikke lenger. Det er representanter for bonde-, kvinne- og ungdomskomiteene som styrer. Med unntak av enkelte raids fra Marcos hæravdelinger er det NPA som utøver politimyndighet i denne landsbyen. Slik er det i nesten en tredjedel av landsbyene i denne regionen", forteller Lin. "Disse komiteene bygger på et revolusjonært program hvor sentrale elementer er jordreformer og nasjonalstatlig kontroll med nøkkelindustri. En stat som bygger på alliansen av arbeidere, bønder, småborgerskapet og rester av et nasjonalt borgerskap. Dette er ikke et program for å erstatte Marcos med et annet redskap for amerikansk, japansk og vest-europeisk imperialisme. Det er et program for å komme vekk fra vår halvkoloniale status", sier Lin. "Framtida vil avgjøres ut fra styrken i den militære kampen, først og fremst.

Massebevegelsen i byene er et viktig supplement til den militære kampen. Mange i byene har illusjoner om at det er Marcos personlig, og ikke systemet vi må gjøre opp med. Folk i byene vinner viktige erfaringer som hjelper til å rive ned sånne forestillinger i dag", mener Lin. Under valget nå i vår stilte den reformistiske delen av opposisjonen til valg og fikk representanter i nasjonalforsamlingen. De radikale kreftene boikotta denne valgfarsen. Nå ser folk at opposisjonen ikke er verdt noe i ei nasjonalforsamling som ikke engang har lovgivende myndighet. Denne opposisjonen kan ikke gjøre noe med krisa i økonomien og arbeidsledigheta. For ikke å snakke om kampen for demokratiske rettigheter. Massebevegelsen kan presse fram resultater. Den omfattende studentprotesten i juni mot forhøyde semesteravgifter tvang Marcos til innrømmelser. Dette ser folk. Likevel er det her det skjer", ler hun og forteller om valgboikott i landsbyen med 100% oppslutning, om at NPA stjal valgurnene og telte opp det dobbelte antallet pro-Marcos-stemmer. En gigantisk valgfusk.

OPTIMISME

Hun er optimist, med god grunn. Revolusjonen på Fillipinene har framgang, i motsetning til situasjonen i en del andre Sør-Øst asiatiske land. Men hun ser harde tider i møte. En eller annen form for direkte amerikansk innblanding er sannsynlig. Marcos hær er langt fra slått. Opposisjonen mot Marcos er ikke bare bred, men politisk sammensatt og rommer både reform-ivrige og revolusjonære. Og det er mindre problemer. Problemer for en intellektuell, tidligere student med rike foreldre med å tilpasse seg forholda på landsbygda. F.eks. i regntida å holde tritt med geriljagrupper i bratte, leirete skråninger, kanskje i stupmørke på vei til en militær operasjon.

Fillipinene består av ca. 7000 fjellrikeøyer, hvorav 850 bebodde. De 3 største er Luzon, Mindanao og Samar. Luzon, med hovedstaden Manilla, er dominert av Marcos som eier store deler av denne.
 Ant. inb. ansåls for 1985 til ca. 55.mill.
 Blandet befolkning. Største gruppe malayiske pilipinos, 1-2% kinesere, små minoriteter av negritos (negroid dvergfolk) og nordamerikanere. Administrativ inndeling i 13 regioner, som er delt opp i flere provinser, byer og landkommuner.
 språk: Pilipino (offisielt), engelsk, spansk og ilocano meget utbredt.
 Viktigste næringsvei er jordbruk (ris, mais, hamp, jordnøtter, bananer, ananas, kokosnøtter) Beskjedent fiske, også perlefiske. Litt industri.
 I 1965 ble Marcos president. 22/9-72 unntakstilstand innført. 13/1-73 ny grunnlov dels etter vestlig parlamentarisk mønster, men som gir Marcos anledning til å opprettholde sin unntakstilstand og sitt diktatoriske styre. Motstandskampen ledes av NPA, opprinnelig maoistiske utbrytere fra geriljabevegelsen Huk-balahap som vars særs aktiv frigjøringskampen mot japanerne.

Verneplikt for kvinner

Fredag 9/11 er det satt opp et møte om verneplikt for kvinner i Studentersamfunnet. Dette bør flest mulig gå på. Temaet er viktig, og aktuelt.

Selv Forsvaret vurderer dette. I sin neste langtidsplan vil forsvarsledelsen åpne for frivillig førstegangstjeneste for kvinner og full yrkesmessig likestilling. Et skritt i riktig retning, men preget av reservearmé-prinsippet. I mangel av nok mannlige rekrutter tar man til takke med jenter. Likevel skal ikke betydningen av full yrkesmessig likestilling undervurderes.

Likestilling kan ikke oppnås uten at kvinner og menn deltar på like fot på alle plan i samfunnet. Likestilling betyr like rettigheter, men også like plikter, likt ansvar.

Det at Forsvaret er untatt fra likestillingsloven, sier sitt om hva man her har å kjempe med.

Forsvaret er en viktig del av samfunnet, og en enorm maktfaktor. Det er urimelig at halve befolkningen holdes utenfor dette. Ikke skal ta sin del av ansvaret. Dermed fratras de retten til å uttale seg om forsvarspolitik, og diskutere hva slags forsvar vi er best tjent med. Selv om kvinner har lov til å mene hva de vil, er de som ikke-soldater automatisk uvitende, de er utenforstående som ikke tas seriøst.

Kvinner kan ikke engang vise en eventuell motstand mot militærvesen generelt, mot NATO eller vårt forsvar ved å nekte militærtjeneste.

Kvinner kan derimot kalles ut i militær tjeneste i tilfelle krig eller hvis krig truer, ifølge Beredsskapsloven av 1950. Det fornuftige ville være at også kvinner hadde opplæring før en krigssituasjon. Når krigen er her, er det for sent.

Alle burde vite litt om elementære ting som å håndtere skytevåpen, stridsteknikk, kamuflasje, hvordan man tar seg fram i terrenget uten å bli sett eller hørt, holde motet oppe under vanskelige forhold, lage/ligge i leir i regn - kulde - snø etc. Dessuten burde alle ha prøvd hva kroppen kan tåle.

JOBB OG UTDANNING

Kvinner stiller svakere i yrkeslivet, de har i realiteten dårligere utdanningsmuligheter selv om lover og regler sier noe annet. Kvinner har også hovedansvaret (ofte eneansvaret) for barn.

Det sies at kvinner blir enda dårligere stilt i køen om jobb og utdanning ved å bruke et år av sitt liv i militæret. På den andre siden gir avtjent verneplikt rett til arbeidsledighetspenger. Det gir også poeng ved opptak til universitet og en god del andre skoler, på linje med jobb eller omsorg i hjemmet o.l.

I Forsvaret finnes et utvalg utdanningsmuligheter som kvinner er automatisk utestengt fra. Man må verve seg utover førstegangstjenesten for de fleste av disse mulighetene. Men uten å være innfor, har ikke kvinner noe valg, slik menn har.

At arbeid i tillegg til hjem og barn ble en merbelastning stoppet ikke kravet om rett til arbeid selv om dette argumentet dukket opp her også. Er noen i tvil om at kvinner i yrkeslivet har bidratt til økt likestilling?

MILITÆRTJENESTE OG BARN

Går man med på argumentet (fra f.eks. SV) om at kvinner har nok samfunnsplikt og ansvar med barn, og at de må ta vare på de mjuke verdiene, går man samtidig med på den tradisjonelle rolledeling - barn og mjuke verdier til jentene - krig og vold og barske ting til gutta. Det er å legitimere at fedre tar seg mindre av sine barn enn mødre gjør. Det er å opprettholde, fasttømre kjønnsrollemønstret.

Å sette ansvar for barn opp mot verneplikts-tjenesten holder dessuten ikke rent teknisk. Barn har man ansvar for i 18 år, om vi regner at ansvar opphører ved oppnådd myndighetsalder.

Setter man kun svangerskap og fødsel opp mot militærtjenesten, forutsetter dette kun ett barn. Forøvrig bør dette utjevnes ved at fedrene tar sitt igjen i tilknytning til sine egne barn, så barna nyter godt av det.

Når kvinner går inn i Forsvaret, hvilke argumenter har da gutta for å undra seg ansvaret for sine barn?

KVINNEFRIGJØRING?

Men vil verneplikt for kvinner virke kvinnefrigjørende? Det virker selvmotsigende å hevde at det blir frigjørende å gå inn i vårt reaksjonære forsvar med sitt effektive undertrykkelsesapparat. Utallige er de historier som fortelles om trakassering og nedverdigelser og ydmykelser fra tida i "Fors'n".

På sikt må verneplikt for kvinner virke kvinnefrigjørende. Jenter vil fra fødselen av (som gutter nå) tilvennes tanken på militærtjenesten. De vil oppdras og opplæres med tanke på dette, bevisst eller ubevisst. Det kan ikke unngås å gjøre en viss virkning. Det vil føre til at jenter i større grad vil se på seg selv som forsvarere, mindre som et offer og en ting som må forsvares.

Også i guttenes bevissthet vil dette virke inn. Det blir ikke naturlig å føle seg forplikta til å være den store sterke forsvareren. Vissheten om at alle skal ut i militæret vil øke fellesskapsfølelsen, enten man gruer seg og ser på det som et ork (felles skjebne, felles trøst) eller man ser fram til det som noe positivt.

De første jentene som kommer inn i dette mannsjovinistiske miljø får det tøft. Men smått om senn vil det også her tvinge seg fram et bedre kvinnesyn. Men ikke uten kvinne kamp, med tap og seire.

De jentene som allerede har vært inne på frivillig 5-ukers kurs, har gjort en del av grunnarbeidet. De har vist at de kan, og de har ofte gjort det bedre enn gutta. Det blir ikke lett å se på disse som små, yndige, forsvarsløse offer.

PAMPE-INTERVJU:

Den nye organisasjonssekretæren blottar seg

Etter to år med den nye org. sekretær stillinga, er Haldor Byrkjeflot den andre som vert tilsett i den. Dei som kjenner Haldor veit at han ikkje blir nokon uerfaren mann i stillinga. Sidan han vert student ved UiB hausten 80, har han rekt over dei fleste studentorgana. Studentutvalg, Studentting, styret i SIB, Studvest, AU/NSU og no altså organisasjonssekretær.

Pamp? Haldor smakar på ordet. -Tja hvis talet på verv er synonymt med det å være pamp så. Haldor fortel om stor lyst kombinert med stor interesse for aktivitetar innan studentpolitikken. Kva er då meir naturleg enn å engasjere seg? Ein av grunnane til at SIB oppretta denne stillinga var å avlaste dei ulike organa for rutinearbeid som tek mykje tid for den politiske verksemda i organa. Det andre siktemålet var å sikre ein viss kontinuitet i organ som er prega av ofte og store utskiftingar, som t.d. Studenttinget.

- Har det blitt slik?
- Tendensen har gått i retning av meir politikk i organa, men framleis er det langt att før intensjonane blir oppfylt, seier Haldor.

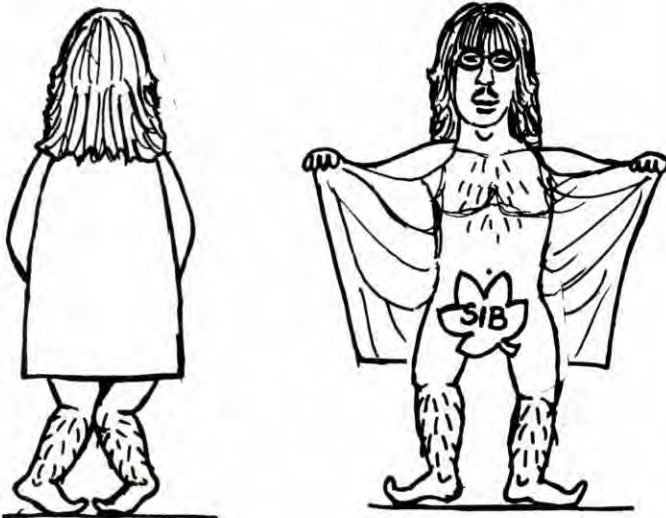
- Er det ikkje lett for at stillinga fører til stor innverknad på skene?
- Det er svært viktig å være klar over den "makta" stillinga gjev. Dårleg kontinuitet fører til at saker som går over lang tid stadig vert ny for organ med stor utskifting. Sekretæren vil då ha den fordel at han kjenner saka godt og kan påverka den om han vil. Dette er ikkje minst viktig for dei ulike organa å være klare over, seier han.
Haldor meiner at stillinga i første rekkje er administrativ og ikkje politisk i den grad det er mogeleg å laga eit skilje her.

Politisk bakgrunn

Den første læretida i politisk praksis og organisering fekk Haldor i Raud Ungdom. (Ungdomsforbundet til AKP m-l). NKS vart difor den naturlege organisasjonen då han vart student. Etter den harde sosialismedebatten som gjekk på sitt mest intense for tre år sidan, sa Haldor takk for seg. Grunnleggande usemje i synet på sosialisme og demokrati var grunnane til brotet. I dag seier Haldor at han ikkje har følgt så nøye med i debattane i m-l-rørsla utanom å lese Klassekampen kvar dag.

- Kva syns du om NKS i dag 3 år etter utmeldinga?
- Gjennom arbeidet med studentpolitikk har eg vore i nær kontakt med NKS heile tida. Slik eg har sett og opplevd dykk i denne tida, og på dette feltet, verkar de sekteriske. Studentpolitikken er prega av å være lite gjennomtenkt. Samstundes verkar det på meg som NKS heller ikkje har prioritert dette området høgt, seier han.

Haldor har i tillegg til alle verv i studentpolitikken også vore ein av frontfigurane i Radikal Fellesfront. I ein slik front får ein ikkje diskutert stort anna enn dei spesifikke studentsakene. I lengda er ikkje det tilfredsstillande, og for å bøte på dette har han no meldt seg inn i Arbeidermaktgruppa. Ifølge han sjølv er han ikkje blitt med der fordi han er samd i alt og eit der heller, men ser det som eit høve til å drive politiske diskusjonar.

Velferd

Det er ikkje gjett at velferden til studentane må organiserast gjennom samskipnadsmodellen. Men slik det er i dag må vi prøve å leve med SiB og heller arbeide for endringar på sikt, seier Haldor.
- Kva endringar?
- Eg er samd med Studenttinget og NSU/Bergen i deira argument for å skilje velferd og forretning frå kvarandre i Samskipnaden. Studentane må få meir styring med den ikkje-forretningmessige velferden, og gjerne engasjere seg mindre i den forretningmessige drifta, fortel ein ivrig Haldor. I sitt syn på studentaktiviteten generelt, meiner Haldor at det ligg ei opplagt fare for at all studentpolitikk vert konsentrert om arbeidet i studentorganane.

- Det er viktig at rørsia blant studentane vert oppretthalden. Aktivismen er studentane sin styrke, meiner han.

Verda utanfor

Trass i at Haldor sit djupt planta i studentpolitikken, er han så absolutt klar over at det er ei verd utanfor "Pampasen". For tida er han som engasjert anti-imperialist, oppteken av tilhøva i Mellom-Amerika. I så måte er den pågående amerikanske valkampen interessann, sjølv om det etter Haldor si meining er valget mellom to onder.
- Den eine kandidaten har stor lyst til å gå inni Nicaragua. Den andre seier nei til det, men held det åpent om det kan skje i El Salvador, avsluttar Haldor Byrkjeflot.
Skal vi spå ein organisasjonssekretær med mange jern i elden?
G.E.B

en tyrkisk student

i norge

Utenlandske studenter stiller svakt i utgangspunktet. De kan ikke søke arbeid ved sida av studiene eller i sommerferien. Hvert år må de søke oppholdstillatelse. For å få det må de vise til en tilfredsstillende studieprogressjon. På ingeniørskolen må skolepengene betales før vitnemålet deles ut. For å betale dem må de få lån. Og for å få lån må de få oppholdstillatelse.....

Vår tyrkiske student går på ingeniørskolen. Her forteller han selv hvordan en kan havne i en ond sirkel det ikke er lett å komme ut av.

Da jeg kom til Bergen begynte jeg rett på sosialøkonomi mellomfag istedenfor å gå tre semester norsk-kurs, slik de fleste utenlandsstudenter gjør. Jeg kunne imidlertid ikke ett ord norsk i begynnelsen, og det ble vanskelig å følge undervisninga. Jeg ga opp.

For to år siden begynte jeg på ingeniørskolen. Der må vi betale ca. 10.000 kr året i skolepenger. Det første året gikk alt greit. I fjor høst begynte jeg på det andre skoleåret. Jeg klarer ikke å betale skolepengene på 10.700 kr. Jeg fikk 25.000 i lån, null i stipend. Av dette skulle skolen betales og 9.600 kr til husleie på Fantoft. Skulle jeg leve av 4.700 kr? Fordi jeg ikke hadde betalt skolepengene, var jeg redd jeg ikke fikk gå opp til eksamen.

Andre ting forstyrra også skolegangen min. Ved brannen på Fantoft i fjor ble hybelen min brann- og røykskada. En del ting ble ødelagt. Samskipnaden ga meg en midlertidig hybel - de forlangte forresten 200 kr i flyttegebyr også - og imens skulle de rense og vaske hybelen min. Det ble ikke gjort fordi jeg ikke hadde forsikring som dekte utgiftene til det. Den midlertidige hybelen var full av kakkerlakker. Den gamle hybelen måtte jeg ordne opp i selv. Jeg flytta tilbake. Korridoren ble sandblåst og hybelen nedstøva. Alt måtte vaskes på nytt.

Skolen purra på skolepengene. Til slutt ble kravet oversendt et inkasso-byrå. Jeg fikk gå opp til eksamen, men fikk ikke vitnemålet. Det ordna seg imidlertid etter at jeg tok kontakt med inkasso-byrået som igjen snakka med skolen, men jeg er fremdeles skyldig 10.700 kr.

Det viste seg at jeg hadde strøket til eksamen. Jeg tar derfor andre skoleår på nytt igjen. I år må jeg betale 10.200 kr i skolepenger. Jeg har imidlertid fått avslag på søknad om lån fra Lånekassa. Først sa de at jeg ikke kunne få lån fordi jeg ikke hadde dokumentert bestått eksamen det første skoleåret. Det vitnemålet hadde de fått. Jeg skaffa nytt bevis. Det "fant" de heller ikke, men aksepterte likevel at jeg hadde bestått. Nå sier de at jeg ikke kan få lån fordi jeg slutta på sosialøkonomi og fordi jeg strøk det andre året på ingeniørskolen. Skulle jeg ha lån måtte jeg søke på ekstraordinært grunnlag. Jeg forklarte dem om brannen på Fantoft, flyttinga og alt det der. De ba meg dokumentere det. Jeg gikk til boligavdelinga som sa at boligsjefen måtte skrive en slik dokumentasjon. Han er imidlertid bortreist.....

Oppgult:

RFF TIL MOTMÆLE

I siste nr. av KOMextern framset signaturen GEB i dei vanlege påstandane om RFF som pampeorganisasjon og at RFF ikkje deltok i Afganistanaksjonen i vår.

For å ta det siste fyrst. RFF støtta Afganistanaksjonen og enkelte RFF'arar jobba aktivt med han. Grunnen til at ikkje fleire vart med, var at det vart arrangert ei UTDANNINGSVEKE veka etter som var prioritert av NSU. Dei fleste RFF'arane jobba aktivt med dette. Eg håper no at vi slepp å gå gjennom denne forklaringsrekka på nytt - i neste nr. av KOMextern.

Det andre som kjem fram i innlegget er ei samling av påstander om RFF som pampeorganisasjon og at RFF politikken i NSU ikkje lenger er "opposisjonell". Det er heilt klart at ein organisasjon som RFF som har hatt så å seia alle dei viktigaste studentpolitiske verv i Bergen har lett for å stivna, for å verta ein front etter behova til dei som til ein kvar tid set i verv på "Studentdemokratiet". RFF har nettopp teke konsekvensen av dette i haust, og oppretta eigne temagrupper som både fungerer skolerande og politikkkutviklande for fronten. Og desse gruppene består ikkje av folk som er tynga av verv. Ein radikal studentpolitikk kan ikkje utviklast ved å sitja i verv og inneha "Maktposisjonar". Vi treng ein fortløpande diskusjon om RFF, både når det gjeld politiske målsetningar, strategi og organisering. RFF er best tjent med ein åpen diskusjon om desse spørsmåla, og det forutset at vi kan ha andre diskusjonsfora enn personfikserte og sleivete innlegg i KOMextern som står i fare for å verta intern.

Else Berit Eikeland
RFF-pamp med gangsyn

eg har satt i gang!

Ja, nå har eg også tatt steget inn i NKS. Fra å være en som bare syntes og mente masse om det meste (egentlig bra det), har eg blitt med i et miljø der ting også gjøres. Ikke blind handling ut fra frustrasjon, men skikkelige diskusjoner og analyser (marxisme er jo en vitenskap) som bakgrunn for aktivitetene. De siste 3 årene har eg sett på NKS som en gjeng med aktivister som eg syntes gjorde mye bra. Da eg traff NKS-ere her i Bergen og, var veien til medlemskap kort. Vi er ganske forskjellige, men drar godt sammen. Miljøet er saklig givende og sosialt inspirerende, her vil eg "stå på"!

DE' E' ITTNO' SOM KJEM TÅ SE' SJØL

AFGHANISTAN TRENGER VÅPEN!

75.000

støtt innsamlinga
stand på senteret
hver fredag

27. desember er det fem år siden Sovjet invaderte Afghanistan. Den offisielle begrunnelsen for invasjonen var "vennskapelig" hjelp. Til å begynne med svarte man fra vestlig hold med skarpe protester. I dag er Afghanistans frihetskamp en glemt krig. På tross av at hundretusener er drept og millioner er drevet på flukt etter invasjonen.

I dag står det godt over 100.000 sovjetiske soldater i Afghanistan. Disse har etterhvert forsøkt å tilpasse seg geriljaens taktikk og opererer derfor ikke så mye med stridsvogner lenger. I stedet benyttes små mobile grupper som driver sabotasje inne i geriljaens områder. terrorbombingen av sivile mål er også vanligere. Dessuten finnes det over 200 angreps-helikoptere i Afghanistan. De har vist seg å være ganske effektive både til troppetransport og direkte angrep. Det har også blitt påvist at russerne har benyttet kjemiske våpen i kampen mot geriljaen.

I vestlig presse har man anslått geriljaen til å være ca. 100.000 mann. Selv oppgir geriljaen et langt høyere tall. Deres taktikk består hovedsaklig av lyn-angrep mot konvoier langs veiene og mot militære poster. I det siste har de imidlertid måttet endre taktikk p.g.a. de sovjetiske enheters økte mobilitet. Geriljaen opererer ikke lenger i store sårbare enheter, men har gått over til å opptre i mindre grupper.

Antagelig satser russerne på en utmattelseskrig. Afganerne trenger våpen, noe det er vanskelig å få tak i. Rød Ungdom har tatt initiativet til en pengeinnsamling for å skaffe våpen til geriljaen. Målet er å skaffe 75.000 kr fram til RU's landsmøte i 1985. Pengene vil bli sendt med en delegasjon til Afghanistan sommeren etter. De vil gå direkte til motstandsbevegelsen i den strategisk viktige Pansjir-dalen. Denne dalen er den eneste veien fra Sovjet til hovedstaden Kabul. RU har to hensikter med innsamlingen: - Ønsket om å gi motstandsbevegelsen et konkret håndslag og håpet om at andre grupper vil følge deres eksempel.

- Ønsker å reise en diskusjon i Norge om fredsarbeidet. Ved å vise at freden bare kan sikres hvis nasjoner som er trua av supermaktene er villige til å slåss for sin uavhengighet. Dette er også den viktigste støtten som kan bli gitt til Afghanistan på lengre sikt.

Støtten til Afghanistan dreier seg ikke bare om støtten til frigjøringen av landet. Det dreier seg også om støtten til et viktig politisk prinsipp. En støtte til alle som er villige til å slåss for sin nasjonale uavhengighet.

STØTT INNSAMLINGA VÅPEN TIL AFGHANISTAN!

Kjære oppgult-red.

Kan dere ikke finne et annet navn på denne sida? Jeg får spyfornemmelser av det. Jeg vil ikke ha mine innlegg under en sånn vignet, altså.

Hilsen Kvalm.

